

ZAVOD ZA KULTURO
IN IZOBRAŽEVANJE
PAVILJON NOB TRŽIČ

FRAVA

LES, 1992

akademski kipar
CENE RIBNIKAR
POPOTOVANJA
3. april—3. maj 1992

Vljudno vabimo Vas,
Vaše prijatelje in znance
na otvoritev in ogled
razstave
interierne plastike
POPOTOVANJA
akademskega kiparja
CENETA RIBNIKARJA

Odprl jo bo
g. PETER SMUK, tržiški župan

v petek,
3. aprila 1992, ob 18. uri
v tržiškem paviljonu, ko
boste lahko prisluhnili
Vokalnemu kvintetu
GORENJCI.

Pokrovitelja razstave sta:

Gozdarstvo
Tržič

Zdrružena lesna industrija Tržič d.o.o.

Razstava bo na ogled do 3. maja 1992, in sicer vsak dan med 16. in 18. uro, ob sobotah in nedeljah tudi med 9. in 12. uro. Ob ponedeljkih ni ogleda!

K lesu in navzven

Ne bo čisto odveč na začetku besede o akademskem kiparju **Cenetu Ribnikarju** nameniti vsaj drobne pomisli rezbarskemu izročilu Tekčevih za Virjem nad Trzičem. Ne sicer zaradi nekakšne usojenosti, pač pa kot namig k avtorjevi naravnosti na les kot izrazito rezbarsko hvaležno tvarino. Prav les je namreč prevladujoča ustvarjalna snov v več kot tridesetletnem kiparjevem potovanju.

Ta pot postane sila zanimiva, če ji znamo slediti v vseh korakih. Le enkrat, v zgodnjih sedemdesetih letih (in nato zdržema kako desetletje) je od danes ustaljene poti naredil širok ovinek h kompozicionalnim iskanjem predrtin v prostor. Cikel plastnic, paralel, izohipsastih tvorb je bil sicer organsko še trdno vezan na strukturo kiparskega materiala, pripeljal pa je avtorja na sam rob razmišljanja v interierne plastiki. Kot tak se je Cene Ribnikar refleksiral v našem širšem kulturnem prostoru in sredi sedemdesetih let zanj prejel Prešernovo odličje gorenjskih občin.

Manj odmevno pa ostaja kiparjevo zanimanje intimnim figuralnim rešitvam in prav temu se predvsem posveča pričujoča samostojna predstavitev. Čeprav so vmes nastajale tudi javne figuralne stvaritve, je v njih podrejen predvsem vlogi in mestu, kjer naj bi ta dela živila (znamenja, oltarne kompozicije, nagrobna figuralika in vratna krila), je vendarle velika večina del, nastalih v zadnjem desetletju in pol, kot že omenjeno, razumljena kot mala lesena plastika kabinetnega formata. Vse to nikakor ne zmanjšuje njene pomembnosti, nasprotno, prav s takim načinom drugovanja z lesom je kipar prehodil čudovito lepo pot.

Vrača se k praiživu, k človeški in živalski figuri kot najbolj vsestranski resničnosti. Vedno znova smo presenečeni, kako elegantno in sproščeno se les odziva umetniku, ki zna iskati v njem. Morda so prav tiste »nobel« speljane črte akademskih čapljič zakoreninile Ribnikarjevo »mehko« iskanje v lesu. In morda je bila akademija vendarle le tista prava bližnjica čez pasti navidezne akademske širine in pestrosti, veselja in samozavesti, ki jo ponuja. Pa vendar, našemu avtorju je mnogo več kot ta navidezna širina pomenila akademska izkušnja dragocen napotek k resnemu in prizadevnemu delu.

Likovna senzacija kot karakterna črta vsake od posameznih skulptur je pravzaprav skrita v občutenju detajla, je, ali sozvočje dveh podpirajočih se elementov ali pa njuna vznemirjujoča duševna uglasenost.

Ribnikarjeva kiparska dela rastejo iz nevidne srčike k površini, gredo »odznoter navzven«. Dokončno se umirijo na brezhibno čisti in napeti zunanji oblini. Pa vendar, čeprav raste iz sebe navzven, hkrati počiva, »miruje« v sebi, ni nikdar »dramatično« vzviharjen. V prostor okrog sebe sega z nevidnimi nitmi notranje harmonije, ki jo skulpture izžarevajo. Omenjene likovne senzacije (tako prijeten izraz za izpovednost!) so kot igrive domislice skrite v npr. zavojih frizure (»Frava«), so drobna zarezna med dvema oblo zglajenima ploskvama (»Ujeta«) ali tudi kot navidezna polnoplastičnost, čeprav gre v bistvu za reliefno snovanje (»Ujeta«, »Jezdec«).

Prav tu je skrita največja draž kiparjevega opusa. Za navidezno drobnostjo figur, za portretnimi in glavami nasploh (spet igrivo podaljševanje običajnega formata v sam ramenski obroč!), za živalskimi figuricami se ob natančnem študiju in zorenju, pa preverjanju (les ne dovoljuje popravkov in dopolnjevanj kot glina!) skriva nešteto neopaznih ali vsaj večše zabrisanih bravuroz. Za njimi stoji avtor **CENE RIBNIKAR** v spoznanju, da je uspel lesu izvabiti žlahtnost Carrare in človeško toplino naive (»Slovenska kneginja«).

Zaradi preprostosti in doslednosti izraza, zaradi vztrajanja na poti k lesu in vanj deluje Ribnikarjeva predstavitev v tržiškem (kiparsko občutenem!) razstavišču tako polno in monumentalno.

prof. Janez Šter

Akademski kipar CENE RIBNIKAR, rojen 1930 v Trziču. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani. Leta 1956 je diplomiral na oddelku za kiparstvo Akademije za upodabljačo umetnost v Ljubljani pri prof. Karlu Putrihu, pri katerem je leta 1958 končal tudi specialko. Od leta 1958 je profesor likovne vzgoje v Trziču.

NAGRADE:

Prešernova nagrada gorenjskih občin 1976.

SAMOSTOJNE IN SKUPINSKE RAZSTAVE:

Kranj 1960, 1975, Trzič 1974, 1976, Ljubljana 1974, 1975, 1976, Murska Sobota 1975, 1977, Rogaška Slatina 1976, Radenci 1977, Lendava 1977, itd.

Stanovanje: Trzič, Virje 32
Telefon: (064) 51 867

SOŽITJE

LES, 1992

